

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Затверджено на засіданні кафедри
контролю і аудиту
Протокол № 7 від 20.01.2016 р.

**Програма навчальної дисципліни
«ДЕРЖАВНИЙ АУДИТ»
для студентів всіх спеціальностей
денної форми навчання**

Укладачі: к.е.н., проф. Дікань Лариса Василівна
к.е.н., доц. Кожушко Ольга Вікторівна
к.е.н., доц. Лядова Юлія Олександрівна

Відповідальний за випуск
зав. кафедрою контролю та аудиту Дікань Л.В.

Харків. Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

1. ВСТУП

В сучасних умовах господарювання реформа державного фінансового контролю набирає все більше обертів. При цьому вирішальним є зміна ідеології контролю – перехід від фіскальної ревізії до більш партнерського аудиту, і як наслідок застосування принципово нових для України видів і форм державного фінансового контролю за ефективним використанням бюджетних коштів.

Однією з таких форм є державний аудит, який здійснюється з метою встановлення законності та оцінки ефективності і доцільності витрачання коштів Державного бюджету України, використання коштів місцевих бюджетів, загальнодержавних цільових, позабюджетних фондів, державного й комунального майна, результативності виконання державних програм тощо.

Метою викладання навчальної дисципліни є надання студентам знань з теорії та практики державного аудиту.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

засвоєння студентами теоретичних основ державного аудиту;

оволодіння знаннями з конкретних форм організації державного аудиту;

вивчення сучасних методів та процедур державного аудиту.

«Державний аудит» - навчальна дисципліна про принципи, методи і форми дослідження законності, достовірності, економічної доцільності та ефективності використання бюджетних коштів і майна на різних рівнях державного управління, а також господарських і фінансових операцій і процесів на підприємствах, організаціях та установах державної форми власності на основі використання облікової, звітної, планової (нормативної) та іншої економічної інформації в поєднанні з дослідженням фактичного стану об'єктів державного аудиту.

Об'єктом навчальної дисципліни є процеси спостереження за фактичним станом об'єктів державного аудиту і перевірки ефективності використання бюджетних коштів і майна, а також законності використання облікової, звітної, планової (нормативної) та іншої економічної інформації.

Предметом навчальної дисципліни є система економічних відносин на макро- і мікрорівнях з приводу систематичного спостереження, перевірки і вдосконалення ходу функціонування процесу ефективного управління бюджетними коштами відповідно до конституційних норм і законодавчого регулювання.

Пререквізити До вивчення даної дисципліни студент приступає набувши певних знань, навичок та вмінь з інших галузей науки та виробничої практики. Перш за все це стосується дисциплін загальноекономічного циклу: «Політекономія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Фінанси». Крім того потрібні досконалі знання зі спеціальних дисциплін: «Бухгалтерського обліку (загальна теорія)», «Фінансовий облік», «Аналізу господарської діяльності», «Господарське право» «Контроль і ревізія». У свою чергу, знання з даної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як: «Аудит», «Організація і методика аудиту» «Контроль у бюджетних установах», «Судово-економічна експертиза», «Фінансово-господарський контроль», «Перевірка державних закупівель» тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

значення, місце і роль державного аудиту в сучасних умовах господарювання України;

поняття державного аудиту, організації і методики його здійснення;

процес державного аудиту і склад робіт, виконуваних на кожному з його етапів;

вироблені наукою і практикою основні принципи й підходи до організації державного аудиту в умовах ринкової економіки;

історію розвитку державного аудиту в Україні та світі для більш глибокого розуміння його цілей, задач і функцій;

класифікацію державного аудиту;

функції, права, обов'язки суб'єктів державного аудиту, а також їх відповідальність за результати перевірки;

нормативно-правову базу, що регламентує діяльність контролюючих органів, які здійснюють державний аудит, таких як Державна фінансова інспекція України (далі – ДФІ) та Рахункова палата

України;

цілі, завдання та основні принципи організації державного аудиту;
методичні рекомендації з проведення державного аудиту виконання бюджетних програм;

методичні рекомендації з проведення державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання;

методичні рекомендації з проведення державного аудиту фінансово-господарської діяльності інших суб'єктів господарювання, що отримують (отримували) бюджетні кошти;

методичні рекомендації з проведення державного аудиту місцевих бюджетів;

методичні рекомендації з проведення аудиту ефективності адміністративної діяльності;

методичні рекомендації з проведення аудиту державного і комунального майна;

основні принципи систематизації й узагальнення матеріалів аудиторського дослідження, складання аудиторського звіту, реалізації матеріалів аудиту.

уміти:

планувати основні завдання державного аудиту щодо різних об'єктів та виконувати їх на кожному етапі аудиту;

розробляти календарні графіки, програми й плани проведення аудиторських досліджень;

визначати економічну ефективність, результативність планування діяльності державних аудиторів;

організовувати підготовку здійснення державного аудиту різних об'єктів;

відбирати й застосовувати найбільш сучасні й ефективні прийоми і методи для отримання доказів законності використання бюджетних коштів, державного і комунального майна та ефективності управління державними коштами;

організовувати облік результатів державного аудиту;

проводити моніторинг, камеральні перевірки та обстеження фінансово-господарської діяльності бюджетних установ;

перевіряти результативні показники бюджетних програм;

здійснювати перевірку фінансово-господарської діяльності суб'єктів

господарювання державного сектору економіки;
перевіряти формування доходів і ефективне використання видатків бюджету;
здійснювати моніторинг результатів державного аудиту;
складати звіт за результатами державного аудиту;
визначати ризикові операції діяльності об'єкту дослідження;
застосовувати методи збирання інформації про об'єкти аудиту;
об'єктивно оцінювати і аналізувати інформацію, отриману за результатами здійснення державного аудиту;
узагальнювати й систематизувати матеріали аудиторського дослідження;
вносити пропозиції та рекомендації щодо реалізації матеріалів державного аудиту
формувати проблеми та визначати гіпотези аудиту ефективності виконання бюджетних програм і місцевих бюджетів
розробляти заходи щодо впровадження більш ефективних форм організації та проведення державного аудиту.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в таблиці 1.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в таблиці 2.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС). Форма підсумкового контролю – залік.

**Професійні компетентності, які отримують студенти після
вивчення навчальної дисципліни**

Назва компетентності	Складові компетентності
Визначати особливості здійснення державного аудиту в Україні та за її межами	Проводити порівняльний аналіз впровадження та розвитку державного аудиту на теренах України та за кордоном
	Проводити аналіз діючого нормативно-правового забезпечення державного аудиту в Україні
	Визначати найбільш сучасні й ефективні різновиди державного аудиту
	Визначати мету, завдання, предмет та об'єкти державного аудиту
Здійснювати організацію державного аудиту	Визначати права, обов'язки та відповідальність суб'єктів державного аудиту
	Проводити планування державного аудиту
	Застосовувати доцільні методи та прийоми при проведенні державного аудиту
	Здійснювати узагальнення результатів державного аудиту
	Проводити оцінки результатів, виявляти причини порушень в ході використання бюджетних коштів і майна
	Розробляти рекомендації за результатами державного аудиту
Здійснювати державний аудит	Проводити державний аудит діяльності бюджетних установ
	Здійснювати державний аудит виконання бюджетних програм
	Проводити державний аудит діяльності суб'єктів господарювання
	Здійснювати державний аудит виконання місцевих бюджетів
	Визначати технологію державного аудиту окремих господарських операцій
Здійснювати державний аудит	Проводити державний аудит ефективності діяльності
	Проводити аудит доходів і видатків державного бюджету, державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів
	Здійснювати аудит державного і комунального майна

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни «Державний аудит» за Національною рамкою кваліфікацій України

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Пререквізити	Знання	Вміння	Комунікація	Автономність, відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Становлення та розвиток державного аудиту					
Здатність визначати етапи розвитку державного аудиту	Етапи розвитку контролю, економічного контролю державного фінансового контролю	Знання еволюції розвитку державного аудиту	Уміння характеризувати окремі етапи розвитку державного аудиту	Донесення об'єктивної інформації про еволюцію державного аудиту зацікавленим особам	Здатність самостійно визначати і характеризувати етапи розвитку державного аудиту
Здатність визначати особливості його організації в зарубіжних країнах		Знання особливостей організації державного аудиту в зарубіжних країнах та діяльності міжнародних контролюючих організацій	Уміння визначати особливості його організації в зарубіжних країнах	Донесення об'єктивної інформації про міжнародний досвід державного аудиту зацікавленим особам	Здатність само-стійно визначати і характеризувати особливості організації державного аудиту в зарубіжних країнах

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6
Тема 2. Сутність та організаційно-правові засади державного аудиту					
Здатність організовувати державний аудит з урахуванням правових норм	Сутність понять: «контроль», «фінансовий контроль», «аудит». Загальнонаукові методи пізнання	1. Знання необхідності, місця, значення та сутності державного аудиту	1. Уміння доводити необхідність, місце, значення та сутність державного аудиту	1. Здатність обґрунтовувати власну позицію щодо необхідності, місця, значення та сутності державного аудиту	1. Ініціативність при пошуку інформації, що характеризує необхідність, роль, значення та сутність державного аудиту
		2. Знання основних законодавчих актів в сфері державного аудиту	2. Уміння визначати основні законодавчі вимоги до державного аудиту	2. Донесення об'єктивної інформації про законодавче регулювання державного аудиту зацікавленим особам	2. Ініціативність при пошуку інформації, що характеризує законодавче регулювання державного аудиту
		3. Знання повноважень приватних аудиторів (аудиторських фірм) по проведенню аудиту в державному секторі	3. Уміння визначати і аналізувати повноваження приватних аудиторів (аудиторських фірм) по проведенню аудиту в державному секторі	3. Взаємодія з іншими аудиторами із дотриманням принципу розподілу повноважень	3. Ініціативність при пошуку інформації, що характеризує повноваження приватних аудиторів (аудиторських фірм) по проведенню аудиту в державному секторі

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Класифікація державного аудиту					
Здатність класифікувати державний аудит	Сутність поняття «державний аудит» та його різновиди	Знання загальної класифікації державного аудиту	Уміння визначати окремі класифікаційні ознаки державного аудиту та надавати характеристику його видам	Зрозуміле донесення інформації щодо видів державного аудиту	Самостійність при виборі виду здійснення державного аудиту
Тема 4. Суб'єкти державного аудиту					
Здатність характеризувати діяльність ДФІ України в сфері державного аудиту	Сутність поняття «суб'єкти». Перелік та основне призначення контролюючих органів України.	Знання засад діяльності ДФІ України	Уміння організовувати державний аудит з боку ДФІ України	Донесення до відома управлінського персоналу інформації про засади власної діяльності	Відповідальність за професійне виконання професійних завдань
Здатність характеризувати діяльність Рахункової палати України в сфері державного аудиту	Перелік та основне призначення контролюючих органів України.	Знання засад діяльності Рахункової палати України	Уміння організовувати державний аудит з боку Рахункової палати України	Донесення до відома управлінського персоналу інформації про засади власної діяльності	Відповідальність за професійне виконання професійних завдань
Тема 5. Організація державного аудиту Державною фінансовою інспекцією України					
Здатність організовувати державний аудит	Сутність поняття «організація», «планування», «державний аудит». Форми та види планів в контрольній діяльності	Розуміти зміст стадій та етапів організації державного аудиту	Уміння застосовувати методи і прийоми організації державного аудиту	Готовність до співробітництва в процесі організації державного аудиту	Відповідальність за раціональну організацію державного аудиту

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Організація державного аудиту Рахунковою палатою України					
Здатність організовувати державний аудит	Розуміння змістовності стадій та етапів як складових організації контрольного процесу.	Розуміти зміст стадій та етапів організації державного аудиту	Уміння застосовувати методи і прийоми організації державного аудиту	Готовність до співробітництва в процесі організації державного аудиту	Відповідальність за раціональну організацію державного аудиту
Тема 7. Державний аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)					
Здатність здійснювати державний аудит виконання бюджетних програм	Розуміння змістовності програмно-цільового методу.	Знання методики державного аудиту виконання бюджетних програм	Уміння застосовувати методики державного аудиту виконання бюджетних програм	Донесення до управлінського персоналу проблемних питань, що виявлені під час державного аудиту виконання бюджетних програм	Відповідальність за правильність застосування методів і прийомів
Здатність оформляти і реалізовувати результати державного аудиту виконання бюджетних програм	Загальні положення обліку в бюджетних установах.	Знання порядку оформлення і реалізація результатів державного аудиту виконання бюджетних програм	Уміння складати узагальнюючі документи за результатами державного аудиту виконання бюджетних програм	Донесення до управлінського персоналу результатів державного аудиту виконання бюджетних програм	Відповідальність за складання узагальнюючих документів

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Державний аудит діяльності суб'єктів господарювання					
Здатність здійснювати державний аудит фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Сутність понять: «суб'єкт господарювання державного сектору», «підприємство». Загальні положення обліку суб'єктів господарювання.	Знання методики державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Уміння застосовувати методики державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Донесення до управлінського персоналу проблемних питань, що виявлені під час державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Відповідальність за правильність застосування методів і прийомів
Здатність оформляти і реалізовувати результати державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Розуміння змістовності та призначення підсумкових документів державного аудиту.	Знання порядку оформлення і реалізація результатів державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Уміння складати узагальнюючі документи за результатами державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Донесення до управлінського персоналу результатів державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Відповідальність за складання узагальнюючих документів

Тема 9. Державний аудит виконання місцевих бюджетів					
Здатність здійснювати державний аудит виконання місцевих бюджетів	Сутність понять: «місцеві бюджети», «кошторис».	Знання методики державного аудиту виконання місцевих бюджетів	Уміння застосовувати методики державного аудиту виконання місцевих бюджетів	Донесення до управлінського персоналу проблемних питань, що виявлені під час державного аудиту виконання місцевих бюджетів	Відповідальність за правильність застосування методів і прийомів
Здатність оформляти і реалізовувати результати державного аудиту виконання місцевих бюджетів	Загальні положення обліку в бюджетних установах.	Знання порядку оформлення і реалізація результатів державного аудиту виконання місцевих бюджетів	Уміння складати узагальнюючі документи за результатами державного аудиту виконання місцевих бюджетів	Донесення до управлінського персоналу результатів державного аудиту виконання місцевих бюджетів	Відповідальність за складання узагальнюючих документів
Тема 10. Державний аудит окремих господарських операцій					
Здатність здійснювати державний аудит окремих господарських операцій суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Загальні положення обліку суб'єктів господарювання.	Знання методики державного аудиту окремих господарських операцій суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Уміння застосовувати методики державного аудиту окремих господарських операцій суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Донесення до управлінського персоналу проблемних питань, що виявлені під час державного аудиту окремих господарських операцій суб'єктів господарювання державного сектору економіки	Відповідальність за правильність застосування методів і прийомів

1	2	3	4	5	6
Тема 11. Державний аудит ефективності діяльності					
Здатність здійснювати аудит ефективності діяльності	Перелік та основне призначення статей державного бюджету України.	Знання методики аудиту ефективності діяльності	Уміння застосовувати методики аудиту ефективності діяльності	Донесення до управлінського персоналу проблемних питань, що виявлені під час аудиту ефективності діяльності	Відповідальність за правильність застосування методів і прийомів
Здатність оформляти і реалізовувати результати аудиту ефективності діяльності	Загальні положення обліку в бюджетних установах.	Знання порядку оформлення і реалізація результатів аудиту ефективності діяльності	Уміння складати узагальнюючі документи за результатами аудиту ефективності діяльності	Донесення до управлінського персоналу результатів аудиту ефективності діяльності	Відповідальність за складання узагальнюючих документів
Тема 12. Аудит доходів і видатків державного бюджету, державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів					
Здатність здійснювати аудит доходів і видатків державного бюджету, аудиту державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Сутність понять: «доходи і видатки бюджету», «державне адміністрування», «міжбюджетні трансферти».	Знання методики аудиту доходів і видатків державного бюджету, аудиту державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Уміння застосовувати методики аудиту доходів і видатків державного бюджету, аудиту державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Донесення до управлінського персоналу проблемних питань, що виявлені під час аудиту доходів і видатків державного бюджету, аудиту державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Відповідальність за правильність застосування методів і прийомів

1	2	3	4	5	6
Здатність оформляти і реалізовувати результати аудиту доходів і видатків державного бюджету, аудиту державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Загальні положення обліку в бюджетних установах.	Знання порядку оформлення і реалізація результатів аудиту доходів і видатків державного бюджету, аудиту державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Уміння складати узагальнюючі документи за результатами аудиту доходів і видатків державного бюджету, аудиту державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Донесення до управлінського персоналу результатів аудиту доходів і видатків державного бюджету, аудиту державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Відповідальність за складання узагальнюючих документів
Тема 13. Аудит державного і комунального майна					
Здатність здійснювати аудит державного і комунального майна	Загальні положення обліку суб'єктів господарювання.	1. Знання сутності аудиту державного і комунального майна	1. Уміння відрізнити аудит державного і комунального майна від інших форм державного аудиту	1. Донесення об'єктивної інформації про сутність аудиту державного і комунального майна зацікавленим особам	1. Здатність самостійно прийняти рішення щодо застосування тих чи інших методів аудиту державного і комунального майна
		2. Знання методики аудиту державного і комунального майна	2. Уміння визначати методи і прийоми аудиту державного і комунального майна	2. Готовність до співпраці з іншими державними аудиторами під час здійснення аудиту державного і комунального майна	2. Здатність самостійно провести аудит державного і комунального майна

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретичні та організаційні засади державного аудиту

Тема 1. Історія виникнення та розвитку державного аудиту

1.1. Основні історичні етапи становлення державного аудиту.

Етапи виникнення державного фінансового контролю в світі та його вплив на розвиток державного аудиту. Основні віхи розвитку державного аудиту в Україні. Процес становлення державного аудиту, починаючи з державного фінансового контролю.

1.2. Сучасний стан державного аудиту на теренах України та перспективи його розвитку.

Особливості запровадження державного аудиту в контексті реформування системи державного фінансового контролю в Україні. Перспективи розвитку державного аудиту.

1.3. Організація державного аудиту в зарубіжних країнах.

Організація державного аудиту в окремих країнах світу. Особливості організації державного аудиту в розвинутих країнах світу та в країнах СНД.

1.4. Міжнародні організації контрольних органів (INTOSAI, EUROSAI).

Організація та основні напрями діяльності міжнародної організації вищих органів контролю INTOSAI. Функції та задачі EUROSAI.

Тема 2. Сутність та організаційно-правові засади державного аудиту

2.1. Необхідність, місце та значення державного аудиту в сучасних умовах.

Необхідність здійснення та значення державного аудиту в сучасних умовах господарювання. Місце державного аудиту в системі державного фінансового контролю.

2.2. Визначення поняття «державний аудит».

Визначення поняття державний аудит у вітчизняній літературі.

Дискусійні питання.

2.3. Нормативно-правове забезпечення державного аудиту в Україні.

Законодавчі і нормативно-правові акти, які забезпечують здійснення державного аудиту в Україні.

а. Стандартизація державного аудиту

Структура та значення національних стандартів державного аудиту. Міжнародні стандарти державного аудиту INTOSAI.

2.5. Принципи здійснення державного аудиту.

Основний зміст та призначення принципів державного аудиту.

Тема 3. Класифікація державного аудиту

3.1. Види державного аудиту відповідно до міжнародних стандартів (INTOSAI).

Перелік та характеристика видів державного аудиту, що застосовуються світовою спільнотою.

3.2. Різновиди державного фінансового аудиту.

Види державного фінансового аудиту в Україні. Зміст та характеристика основних різновидів державного аудиту згідно вітчизняного законодавства.

Тема 4. Суб'єкти державного аудиту

4.1. Державна фінансова інспекція України.

Правовий статус ДФІ України. Структура ДФІ. Завдання та функції ДФІ України при здійсненні державного аудиту.

4.2. Рахункова палата України.

Історія створення та діяльність Рахункової палати України на сучасному етапі господарювання. Організаційна структура Рахункової палати України.

Тема 5. Організація державного аудиту Державною фінансовою інспекцією України

5.1. Сутність та принципи організації державного аудиту.

Сутність поняття «організація державного аудиту». Зміст принципів організації державного аудиту.

5.2. Стадії та етапи здійснення державного аудиту ДФІ.

Стадії та етапи здійснення різних видів державного аудиту.

5.3. Планування державного аудиту органами ДФІ.

Процес планування державного аудиту. Структура плану та програми державного аудиту.

5.4. Сутність та зміст методичних прийомів державного аудиту.

Загальнонаукові методи державного аудиту. Специфічні методичні прийоми, що застосовує державний аудитор під час аудиторських досліджень.

5.5. Контроль якості державного аудиту.

Завдання ДФІ щодо оцінки якості внутрішнього державного аудиту в бюджетних установах. Основні напрямки контролю якості державного аудиту.

Тема 6. Організація державного аудиту Рахунковою палатою України

6.1. Процес державного аудиту та його етапи.

Поняття організації аудиторської діяльності, організації державного аудиту. Основні принципи за якими здійснюється державний аудит, права та обов'язки аудиторів Рахункової палати та посадових осіб об'єкта перевірки. Характеристика основних етапів та стадій організації державного аудиту.

6.2. Планування державного аудиту Рахунковою палатою України.

Процес планування державного аудиту. Структура плану та програми державного аудиту.

6.3. Загальний порядок проведення державного аудиту Рахунковою палатою

Визначення основних підходів до проведення державного аудиту Рахунковою палатою України.

6.4. Координація дій аудиторів з працівниками об'єкта перевірки.

Питання координації дій аудиторів з діями працівників об'єкта перевірки, порядок роботи експертів та консультаційної групи.

6.5. Нагляд за проведенням аудиту. Документування процесу аудиту.

Процес документування аудиту, необхідність та порядок здійснення нагляду.

6.6. Оформлення результатів державного аудиту.

Порядок складання і подання аудиторського звіту. Зміст основних структурних елементів аудиторського звіту.

6.7. Контроль якості державного аудиту.

Завдання Рахункової палати України щодо контролю якості державного аудиту. Основні напрямки контролю якості державного аудиту.

Змістовий модуль 2.

Методичні основи державного аудиту

Тема 7. Державний аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)

7.1. Мета, задачі і об'єкти аудиту виконання бюджетних програм.

Поняття «державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм». Основні задачі аудиту ефективності. Об'єкти та джерела інформації аудиту ефективності.

7.2. Методика проведення державного аудиту виконання бюджетних програм.

Збір даних, їх узагальнення та аналіз з метою підтвердження або спростування висунутих гіпотез аудиту. Підготовка висновків та пропозицій, реалізація яких підвищила б рівень виконання бюджетної програми. Обговорення результатів з учасниками аудиту ефективності.

7.3. Оформлення і реалізація результатів аудиту.

Аудиторський звіт та його складові. Порядок реалізації результатів аудиту ефективності

Тема 8. Державний аудит діяльності суб'єктів господарювання

8.1. Поняття, об'єкти і задачі аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

Поняття «державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання». Основні задачі аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Об'єкти та джерела інформації аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

8.2. Методика проведення аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

Перевірка ризикових операцій фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання. Збір даних, їх узагальнення та аналіз.

8.3. Оформлення і реалізація результатів аудиту.

Підготовка висновків та пропозицій, звітування про результати аудиту. Аудиторський звіт та його складові. Порядок реалізації результатів аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 9. Державний аудит виконання місцевих бюджетів

9.1. Поняття, об'єкти і задачі державного аудиту виконання місцевих бюджетів.

Поняття «державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів». Основні задачі аудиту виконання бюджету. Об'єкти та джерела інформації аудиту виконання бюджету.

9.2. Методика проведення державного аудиту виконання місцевих бюджетів.

Перевірка ризикових операцій фінансово-господарської діяльності суб'єктів аудиту виконання бюджету. Збір даних, їх узагальнення та аналіз.

9.3. Оформлення і реалізація результатів аудиту.

Підготовка висновків та пропозицій, звітування про результати аудиту. Аудиторський звіт та його складові. Порядок реалізації результатів аудиту виконання місцевих бюджетів.

Тема 10. Державний аудит окремих господарських операцій

10.1. Поняття і об'єкти операційного аудиту.

Поняття «державний фінансовий аудит окремих господарських операцій». Основні задачі операційного аудиту. Об'єкти та джерела інформації операційного аудиту.

10.2. Порядок проведення операційного аудиту.

Перевірка окремих операцій фінансово-господарської діяльності суб'єктів аудиту. Збір даних, їх узагальнення та аналіз.

10.3. Оформлення і реалізація результатів операційного аудиту.

Підготовка висновків та пропозицій, звітування про результати аудиту. Аудиторський звіт та його складові. Порядок реалізації результатів операційного аудиту.

Тема 11. Державний аудит ефективності діяльності

11.1. Загальні положення аудиту ефективності діяльності.

Загальні положення методики аудиту ефективності діяльності. Особливості, мета, предмет, суб'єкт та об'єкти аудиту ефективності діяльності.

11.2. Планування аудиту ефективності діяльності.

Зміст та значення першого етапу аудиту ефективності діяльності – планування. Характеристика фаз етапу планування аудиту ефективності.

11.3. Проведення (виконання) аудиту ефективності діяльності.

Фази етапу виконання аудиту ефективності. Сутність та зміст аудиторських доказів. Порядок складання вибірки.

11.4. Звітування за результатами аудиту ефективності діяльності.

Порядок складання звіту про результати проведеного аудиту ефективності діяльності. Основні вимоги до рекомендацій.

11.5. Перевірка виконання пропозицій за результатами аудиту ефективності діяльності.

Порядок здійснення перевірки виконання пропозицій за результатами аудиту ефективності діяльності.

Тема 12. Аудит доходів і видатків державного бюджету, державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів

12.1. Аудит доходів і видатків державного бюджету

Порядок аудиту доходів і видатків.

12.2. Аудит державного адміністрування

Порядок аудиту державного адміністрування

12.3. Аудит міжбюджетних трансфертів

Порядок аудиту міжбюджетних трансфертів

Тема 13. Аудит державного і комунального майна

13.1. Поняття державного і комунального майна.

Поняття та призначення державного майна. Основні складові державного і комунального майна.

13.2. Методика аудиту державного і комунального майна.

Загальні положення методики аудиту державного і комунального майна. Мета, завдання, об'єкти, джерела інформації аудиту державного і комунального майна. Особливості аудиту приватизації

державного і комунального майна.

3. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо.

Таблиця 3.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Питання семінарських занять Програмні питання
1	2
Модуль 1. Теоретичні та організаційні засади державного аудиту	
Тема 1. Історія виникнення та розвитку державного аудиту	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>«Проблемні питання виникнення і розвитку державного аудиту в Україні та за її межами»</i> 1. В чому полягає значення вивчення історичних аспектів розвитку державного аудиту. 2. Які основні важелі впливу на розвиток державного аудиту з огляду на його історичні аспекти розвинення. 3. Визначте основні етапи розвитку системи державного фінансового контролю в умовах розбудови ринкових відносин в Україні. 4. Які положення розвитку державного контролю зазначено у Лімській декларації. 5. Визначте принципи контролю незалежних державних органів контролю відповідно до Лімської декларації. 6. Проаналізуйте основну мету Лімської декларації. 7. Проаналізуйте організаційні схеми державного аудиту, що застосовуються в зарубіжних країнах. 8. Визначте призначення та функції INTOSAI. 9. Проаналізуйте спільні та відмінні риси між діяльністю INTOSAI і EUROSAI.

1	2
Тема 2. Сутність та організаційно-правові засади державного аудиту	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>«Сутність та зміст державного аудиту: дискусійні питання»</i> 1. Визначте місце та значення державного аудиту в сучасних умовах. 2. Наведіть поняття «державний аудит». 3. Назвіть відмінності між державним аудитом, незалежним аудитом та ревізією. 4. Назвіть основні стандарти державного аудиту та охарактеризуйте їх зміст. 5. Проаналізуйте основні нормативно-правові акти в розрізі регулювання державного аудиту.
Тема 3. Класифікація державного аудиту	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>«Зміст різновидів державного аудиту в міжнародній та вітчизняній практиці»</i> 1. Вкажіть мету та зміст фінансового аудиту. 2. Перелічіть основні цілі та завдання аудиту ефективності. 3. Дайте визначення аудиту відповідності. 4. Охарактеризуйте різновиди державного аудиту згідно діючого законодавства. 5. Назвіть відмінності між внутрішнім і зовнішнім аудитом в державному секторі.
Тема 4. Суб'єкти державного аудиту	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>«Особливості функціонування Державної фінансової інспекції та Рахункової палати України»</i> 1. Дайте визначення статусу ДФІ України. 2. Охарактеризуйте структуру ДФІ та її підпорядкованість. 3. Назвіть основні завдання та функції ДФІ при здійсненні державного аудиту. 4. Перелічіть права та повноваження ДФІ як суб'єкта державного аудиту. 5. Охарактеризуйте основні напрямки діяльності Рахункової палати України. 6. Визначте завдання та функції Рахункової палати. 7. Розкрийте права та повноваження Рахункової палати України як суб'єкта державного аудиту.

1	2
Тема 5. Організація державного аудиту Державною фінансовою інспекцією України	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>«Сучасний стан організації державного аудиту ДФІ України»</i> 1. Наведіть поняття організації державного аудиту. 2. Розкрийте зміст принципів організації державного аудиту. 3. Визначить стадії здійснення державного аудиту ДФІ. 4. Охарактеризуйте зміст етапів здійснення різних видів державного аудиту. 5. Перелічіть основні напрямки процесу планування державного аудиту. 6. Розкрийте зміст структурних елементів плану та програми державного аудиту. 7. Перелічіть загальнонаукові методи державного аудиту. 8. Охарактеризуйте специфічні методичні прийоми, що застосовує державний аудитор під час аудиторських досліджень. 9. Назвіть завдання ДФІ щодо оцінки якості внутрішнього державного аудиту в бюджетних установах. 10. Охарактеризуйте основні напрямки контролю якості державного аудиту.
Тема 6. Організація державного аудиту Рахунковою палатою України	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>«Сучасний стан організації державного аудиту Рахунковою палатою України»</i> 1. Визначте поняття організації аудиторської діяльності, організації державного аудиту. 2. Перелічіть основні принципи за якими здійснюється державний аудит. 3. Назвіть права та обов'язки аудиторів Рахункової палати та посадових осіб об'єкта перевірки. 4. Охарактеризуйте основні етапи та стадії організації державного аудиту. 5. Розкрийте зміст процесу планування державного аудиту. 6. Наведіть структуру плану та програми державного аудиту. 7. Визначте основні підходи до проведення державного аудиту Рахунковою палатою України. 8. Назвіть питання координації дій аудиторів з діями працівників об'єкта перевірки. 9. Охарактеризуйте порядок роботи експертів та консультаційної групи. 10. Розкрийте зміст процесу документування аудиту. 11. Визначте необхідність та порядок здійснення нагляду.

1	2
	12. Наведіть основні принципи складання і подання аудиторського звіту. 13. Розкрийте зміст основних структурних елементів аудиторського звіту. 14. Перелічіть завдання Рахункової палати України щодо контролю якості державного аудиту. 15. Охарактеризуйте основні напрямки контролю якості державного аудиту.

4. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 4.1.).

Таблиця 4.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістовного модуля	Теми практичних занять (за модулями) та навчальні завдання практичних занять
1	2
Методичні основи	<i>Тема 7. Державний аудит виконання бюджетних</i>

Продовження табл. 4.1

1	2
державного аудиту	<i>програм(аудит ефективності)</i> <i>Завдання 1.</i> Перевірити ефективність, результативність та економічність виконання бюджетних програм, згідно запропонованих завдань. <i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню.
Методичні основи державного аудиту	<i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
	<i>Тема 8. Державний аудит діяльності суб'єктів господарювання</i> <i>Завдання 1.</i> Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій та фінансових показників, викладених у навчальних завданнях. <i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. <i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
	<i>Тема 9. Державний аудит виконання місцевих бюджетів</i> <i>Завдання 1.</i> Перевірити ефективність, результативність та економічність виконання місцевого бюджету, згідно запропонованих завдань. <i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. <i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
	<i>Тема 10. Державний аудит окремих господарських операцій</i> <i>Завдання 1.</i> Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій та фінансових показників, викладених у навчальних завданнях.

1	2
Методичні основи державного аудиту	<i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. <i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
	<i>Тема 11. Державний аудит ефективності діяльності</i> <i>Завдання 1.</i> Перевірити ефективність, результативність та економічність діяльності розпорядників бюджетних коштів, згідно запропонованих завдань. <i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора. <i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
	<i>Тема 12. Аудит доходів і видатків державного бюджету, державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів</i> <i>Завдання 1.</i> Перевірити ефективність та законність формування доходів і видатків державного бюджету, міжбюджетних трансфертів, згідно запропонованих завдань. <i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора. <i>Завдання 3.</i> На підставі інформації,
Методичні основи державного аудиту	відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
	<i>Тема 13. Аудит державного і комунального майна</i> <i>Завдання 1.</i> Перевірити правильність використання державного і комунального майна суб'єктів господарювання, встановити законність процесу приватизації майна, згідно запропонованих завдань. <i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора. <i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті. <i>Колокеїум за змістовим модулем 2 «Методичні основи державного аудиту»</i>

5. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента (СРС) - це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студента загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам наведені в табл. 5.1

Таблиця 5.1

Завдання для самостійної роботи студентів

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
1	2	4
Змістовний модуль 1. Теоретичні та організаційні засади державного аудиту		
Тема 1. Історія виникнення та розвитку державного аудиту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 1. Проведення порівняльної оцінки державного аудиту на різних етапах його розвитку. Розкриття основних завдань розвитку державного аудиту в Україні. Дослідження основних положень Лімської декларації. Узагальнення особливостей організації державного аудиту у зарубіжних країнах. Скласти предметний показчик до Стандартів аудиту державних фінансів INTOSAI.	Усне опитування, вибірковий огляд конспектів
Тема 2. Сутність та організаційно-правові засади державного аудиту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 2. Порівняльний аналіз міжнародних нормативних актів, щодо врегулювання державного аудиту. Особливості державного аудиту за національним законодавством. Відмінності державного аудиту від інспектування, перевірки та незалежного аудиту.	Тестування, вибірковий огляд конспектів

Продовження табл. 5.1

1	2	3
Тема 3. Класифікація державного аудиту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 3. Порівняння основних видів державного аудиту за міжнародними та національними стандартами. Визначення різновидів державного аудиту в Україні.	Тестування, вибірковий огляд конспектів
Тема 4. Суб'єкти державного аудиту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 4. Розкриття призначення та функцій ДФІ України. Особливості діяльності Рахункової палати України в сфері державного аудиту. Порівняльний аналіз повноважень ДФІ та Рахункової палати України щодо здійснення державного аудиту. Скласти предметний покажчик Закону України «Про державний фінансовий контроль» та Закону України «Про Рахункову палату». Підготовка до контрольної роботи за темами 1-4.	Економічний диктант, вибірковий огляд конспектів
Тема 5. Організація державного аудиту Державною фінансовою інспекцією України	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 5. Дослідження нормативно-правового забезпечення організації державного аудиту органами ДФІ. Огляд планової документації.	Усне опитування, тестування, вибірковий огляд конспектів
Тема 6. Організація державного аудиту Рахунковою палатою України	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 6. Дослідження нормативно-правового забезпечення організації державного аудиту органами Рахункової палати України. Огляд планової документації. Підготовка до контрольної роботи за темами 5-6. Підготовка до колоквіуму.	Усне опитування, вибірковий огляд конспектів
Змістовний модуль 2. Методичні основи державного аудиту		
Тема 8. Державний аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 8. Згідно власного варіанту виконуваних завдань навести особливості аудиту ефективності виконання бюджетних програм окремої галузі. Типові порушення в ході виконання бюджетних	Усне опитування, тестування, огляд конспектів

Продовження табл. 5.1

1	2	3
	програм. Приклади проблем і гіпотез аудиту, пропозиції щодо їх формування (проаналізувати реальні бюджетні програми).	
Тема 9. Державний аудит діяльності суб'єктів господарювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 9. Визначення особливостей державного аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Встановлення порядку визначення ризикових операцій діяльності суб'єктів господарювання.	Усне опитування, економічний диктант
Тема 10. Державний аудит виконання місцевих бюджетів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 10. Самостійне опрацювання наступних питань: 1. Сутність та особливості формування державного і місцевого бюджетів. 2. Фінансова звітність, яка підтверджує виконання місцевого бюджету. Підготовка до контрольної роботи за темами 7-10.	Усне опитування, перевірка конспектів
Тема 11. Державний аудит ефективності діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 12. Визначення основних напрямів державного аудиту ефективності діяльності. Опрацювати зразки робочих і узагальнюючих документів аудиту ефективності діяльності.	Усне вибіркове опитування, економічний диктант
Тема 12. Державний аудит окремих господарських операцій	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 13. Порівняння особливостей методики державного аудиту діяльності суб'єктів господарювання і державного аудиту окремих господарських операцій, результати оформити у вигляді таблиці.	Усне опитування, тестування, перевірка конспектів
Тема 13. Аудит доходів і видатків державного бюджету, державного адміністрування та між бюджетних трансфертів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 13. Визначення типових порушень в ході формування і використання доходів та видатків державного бюджету. Встановлення заходів, що вживаються в разі виявлення порушень державного	

Закінчення табл. 5.1

1	2	3
	адміністрування та міжбюджетних трансфертів. Підготовка до контрольної роботи за темами 11-13.	Усне опитування, тестування, перевірка конспектів
Тема 14. Аудит державного і комунального майна	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 14. Визначення особливостей віднесення майна до об'єктів державної чи комунальної власності, результати оформити у вигляді таблиці. Відмінності об'єктів аудиту державного і комунального майна. Підготовка до колоквиуму.	Усне опитування, тестування, перевірка конспектів

6. Методи навчання

У процесі викладання і навчальної дисципліни «Державний аудит» для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: проблемні лекції; робота в малих групах; семінари-дискусії; міні-лекції мозкові атаки; кейс-метод; ознайомлювальні (початкові) ігри, ділові та рольові ігри; презентації; банки візуального супроводження, метод Дельфі, метод сценаріїв (табл. 6.1 і 6.2)

Таблиця 6.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Історія виникнення та розвитку державного аудиту	Лекція проблемного характеру з питання: «INTOSAI та EUROSAI. Огляд діяльності та визначення перспективних напрямів роботи» за темою 1, семінар-дискусія, банки візуального супроводу

Продовження табл.6.1

1	2
Тема 2. Сутність та організаційно-правові засади державного аудиту	Міні-лекція з питання: «Правові колізії регулювання державного аудиту» за темою 2, банки візуального супроводу
Тема 3. Класифікація державного аудиту	Лекція проблемного характеру з питання: «Основні тенденції впровадження аудиту ефективності та фінансового аудиту в діяльності контролюючих органів» за темою 3, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 4. Суб'єкти державного аудиту	Лекція проблемного характеру з питань: «Проблеми розподілу повноважень щодо здійснення державного аудиту», «Зміст та дублювання функцій контролюючих органів в сфері здійснення державного фінансового контролю» за темою 3, робота в малих групах, банки візуального супроводу
Тема 5. Організація державного аудиту Державною фінансовою інспекцією України	Лекція проблемного характеру з питань: «Організація державного аудиту. Проблеми розподілу завдань і обов'язків між державними аудиторами», «Посадова інструкція державного аудитора. Аналіз посадових обов'язків державного аудитора у контексті посадових обов'язків державного службовця» за темою 5, семінар-дискусія, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 6. Організація державного аудиту Рахунковою палатою України	Лекція проблемного характеру з питань: «Переваги і недоліки організації державного аудиту. Аналіз процесу організації державного аудиту на сучасному етапі діяльності Рахункової палати. Нормативно-правове забезпечення організації державного аудиту» за темою 6, семінар-дискусія, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 7. Державний аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)	Лекція проблемного характеру з питань: «Програмно-цільовий метод як ефективний спосіб бюджетування» та «Бюджетні програми: теоретичний та правовий аспекти» за темою 8, робота в малих групах, банки візуального супроводу, метод Дельфі

Закінчення табл. 6.1

1	2
Тема 8. Державний аудит діяльності суб'єктів господарювання	Лекція проблемного характеру з питання: «Теоретико-методологічні засади державного аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки» за темою 9, робота в малих групах, банки візуального супроводу
Тема 9. Державний аудит виконання місцевих бюджетів	Міні-лекція з питання: «Аналіз показників виконання місцевих бюджетів (на прикладі місцевого бюджету м. Харкова)» за темою 10, робота в малих групах, ділова гра, банки візуального супроводу,
Тема 10. Державний аудит окремих господарських операцій	Проблемна лекція з питань: «Суттєвість в аудиті», «Аналіз показників діяльності органів ДФІ України щодо проведених державних аудитів» за темою 11, робота в малих групах, ділова гра, банки візуального супроводу
Тема 11. Державний аудит ефективності діяльності	Проблемна лекція з питання: «Теоретико-методологічні засади аудиту ефективності діяльності» за темою 12, робота в малих групах, ділова гра, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 12. Аудит доходів і видатків державного бюджету, державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	Проблемна лекція з питання: «Особливості аудиту доходів і видатків державного бюджету» за темою 13, робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 13. Аудит державного і комунального майна	Проблемна лекція з питання: «Теоретико-методологічні засади аудиту державного і комунального майна» за темою 14, робота в малих групах, ділова гра, презентація результатів, банки візуального супроводу

Таблиця 6.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
Тема 1. Історія виникнення та	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: «Проблемні питання виникнення і розвитку	Семінар-дискусія, презентація

Продовження табл.6.1

1	2	3
розвитку державного аудиту	державного аудиту в Україні та за її межами»	
Тема 2. Сутність та організаційно-правові засади державного аудиту	Проблемне повідомлення та дискусія з питання: «Сутність державного аудиту: дискусійні питання», «Правові колізії регулювання державного аудиту»	Міні-лекція
Тема 3. Класифікація державного аудиту	<i>Семінарське заняття. Тема: «Зміст різновидів державного аудиту в міжнародній та вітчизняній практиці»</i>	Семінар-дискусія, презентація
Тема 4. Суб'єкти державного аудиту	<i>Семінарське заняття. Тема: «Особливості функціонування Державної фінансової інспекції та Рахункової палати України»</i>	Робота в малих групах
Тема 5. Організація державного аудиту Державною фінансовою інспекцією України	<i>Семінарське заняття. Тема: «Сучасний стан організації державного аудиту ДФІ України»</i>	Семінар-дискусія, презентація
Тема 6. Організація державного аудиту Рахунковою палатою України	<i>Семінарське заняття. Тема: «Сучасний стан організації державного аудиту Рахунковою палатою України»</i>	Семінар-дискусія, презентація, метод Дельфі
Тема 7. Державний аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)	<i>Завдання 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню.</i>	Робота в малих групах, ділова гра, метод Дельфі
Тема 8. Державний аудит діяльності суб'єктів господарювання	<i>Завдання 3. На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.</i>	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 9. Державний аудит виконання місцевих бюджетів	<i>Завдання 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню.</i>	Робота в малих групах, ділова гра

1	2	3
Тема 10. Державний аудит окремих господарських операцій	<i>Завдання 1.</i> Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій та фінансових показників, викладених у навчальних завданнях.	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 11. Державний аудит ефективності діяльності	<i>Завдання 1.</i> Перевірити ефективність, результативність та економічність діяльності розпорядників бюджетних коштів, згідно запропонованих завдань.	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 12. Аудит доходів і видатків державного бюджету, державного адміністрування та міжбюджетних трансфертів	<i>Завдання 1.</i> Перевірити ефективність та законність формування доходів і видатків державного бюджету, міжбюджетних трансфертів, згідно запропонованих завдань.	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 13. Аудит державного і комунального майна	<i>Завдання 1.</i> Перевірити правильність використання державного і комунального майна суб'єктів господарювання, встановити законність процесу приватизації майна, згідно запропонованих завдань.	Робота в малих групах, ділова гра

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Дікань Л.В. Державний аудит. навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / за ред. канд. екон. наук, проф. Л. В. Дікань – Харків: Вид. ХНЕУ, 2007. – 200 с.

2. Дікань Л. В. Державний аудит : навч. посібн. / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна ; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. Л. В. Дікань. – К. : Знання, 2011. – 503 с.

3. Дікань, Л. В. Державний аудит : конспект лекцій / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 87 с.

4. Контрольні завдання до самостійної роботи з навчальної

дисципліни "Державний аудит" для студ. спец. "Облік і аудит" ден. форми навч. / укл. Ю.О. Голуб; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 47 с.

5. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з використанням комп'ютерної техніки з навчальної дисципліни "Державний аудит" для студентів спеціальності "Облік і аудит" денної форми навчання / укл. Ю.О. Голуб; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 42 с.

6. Методичні рекомендації до семінарських і практичних занять з навч. дисц. "Державний аудит" для студ. спец. "Облік і аудит" ден. форми навч. / укл. Ю.О. Голуб; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 62 с.

7. Роздавальний матеріал з навчальної дисципліни "Державний аудит" для студ. спец. "Облік і аудит" ден. форми навч. / укл. Ю.О. Голуб; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 46 с.